

DOORDRUK BELEEFD TER KENNISNEMING AANGEBODEN AAN
MINISTERIE VAN Z.E. de MINISTER PRESIDENT
BINNENLANDSE ZAKEN

s-Gravenhage,
Javastraat 68

27 OCT. 1953

B.V.D.

No. : 199833
Bijl. : één

- 2 NOV. 2001

Stg. GEHEIM

Deze rubricering is
beëindigd na 50 jr.

GEHEIM

Betr. : Activiteit Ambonnezen

PA 5935718

Ik heb de eer Uwe Excellentie hiernevens aan te bieden een geheim rapport, handelende over het in hoofde dezes vermelde onderwerp, naar de inhoud waarvan ter bekorting verwezen moge worden.

Ten behoeve van Uw Ambtgenoten van Buitenlandse Zaken, Maatschappelijk Werk en Overzeese Rijksdelen gaan drie copieën van dit schrijven met bijlage mede hiernevens, waarvan ik de toezending aan het beleid van Uwe Excellentie heb gemeend te moeten overlaten.

Een copie van deze brief met bijlage zond ik rechtstreeks aan de Minister President.

HET HOOFD VAN DE DIENST,

(w.g.) Mr H.W. Felderhof

Aan Zijne Excellentie
de Minister van Binnenlandse Zaken,
te
's-GRAVENHAGE.

Voor doordruk conform,
Het Hoofd van de Dienst
Namens deze *[Handwritten Signature]*

Stg. GEHEIM

- 2 NOV. 2001

Deze rubricering is
beëindigd na 5 jr.

GEHEIM RAPPORT

Kort na het bekend worden van berichten over de opstand in Atjeh zijn volgens enkele inlichtingen in Ambonense kringen gedachten levendig geworden, dat dit gebeuren tot gevolg kan hebben, dat Atjeh een autonoom gebied in de Republiek Indonesia wordt en dat daarna ook andere autonome gebieden zouden kunnen ontstaan. Dus in feite: een federaal Indonesië.

Tijdens een op 8 October j.l. te Dordrecht door het "Veteranen Legioen Nederland" gehouden "Ambon-avond", waar als gasten verschillende Ambonensen van de B.P.R.M.S. aanwezig waren, heeft D.J.KAIHATU, voorzitter dezer organisatie, in een redevoering verklaard, dat de R.M.S. zich nimmer heeft verzet tegen de soevereiniteitsoverdracht aan de Republiek Indonesia Serikat maar wel tegen het stichten van de Republiek Indonesia. In voorzichtige bewoordingen zeide hij verder o.a., dat de R.M.S. nog steeds genegen is als deelstaat in een Federaal Indonesië te worden opgenomen.

Deze woorden zijn op de bewuste samenkomst geuit in tegenwoordigheid van de Ambonense leiders P.W.LOKOLLO en Ir J.A.MANUSAMA.

Volgens een andere inlichting hebben deze Ambonense leiders opdracht gegeven een onderzoek in te stellen naar de stemming der B.P.R.M.S.-ers in de woonoorden, in het bijzonder wat betreft hun mening ten aanzien van een eventuele vorming van de "Federale Staten van Indonesië" en met betrekking tot de vraag of zij nog vertrouwen hebben in de strijd van het R.M.S.-leger op Ceram.

Afgescheiden hiervan zal tevens ingevolge hun opdracht nagegaan moeten worden of er B.P.R.M.S.-ers in de woonoorden zijn, die terug willen naar Indonesië, ongeacht de staatsvorm, waaronder zij daar zouden moeten leven en of deze personen eventueel propaganda voeren onder hun medebewoners voor terugkeer zondig naar "de republiek van Sukarno".

De mogelijkheid bestaat, dat Ir MANUSAMA met terzijdestelling van Dr NIKIJULUW de leidende figuur der Ambonensen in Nederland zal worden, vooral indien het bericht juist is, dat eerstgenoemde vóór zijn vertrek van Ceram naar Nieuw-Guinea door Mr Dr SOUMOKIL gemachtigd is namens de R.M.S.-regering op te treden en alle nodig geoordeelde maatregelen te treffen o.a. het intrekken van reeds verleende volmachten aan in het buitenland verblijvende vertegenwoordigers der R.M.S. Dit zou reeds ter kennis zijn gebracht van Dr NIKIJULUW, algemeen vertegenwoordiger in Nederland, met de mededeling, dat het in de bedoeling ligt zijn volmacht in te trekken. Tevens is - naar verluidt - van de aan Ir MANUSAMA verleende bevoegdheid mededeling gedaan aan:

P.W.LOKOLLO, gevolmachtigd Minister, wonende te Rotterdam;

J.A.LEBELAUW, gevolmachtigd R.M.S.-vertegenwoordiger voor Nieuw-Guinea en Australië, wonende te Rotterdam;

VIGELEYN NIKIJULUW, gevolmachtigd R.M.S.-vertegenwoordiger in Amerika, tijdelijk verblijvende te Brussel; en aan

KAJADOE, gevolmachtigd R.M.S.-vertegenwoordiger in Nederland.

Voorshands zouden de volmachten van deze Ambonensen - met uitzondering mogelijk van J.A.LEBELAUW - niet worden ingetrokken.

19-10-1953.

Stg. GEHEIM